

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

<p>SZERKESZTŐSÉG: Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet, hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok nem adának vissza.</p>	<p>Feljes szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban, hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők. Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.</p>
--	--	---

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1,50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

Kossuth Lajos napja.

A magyar nemzetnek kevés nemzeti ünnepe van. Ha számát kellene említeni, hivatalosan csak egy ünnepnapot jelezhetnénk, melyet már az egyház is ünneppé avatott és ez a nap Szent István király napja.

A nemzet azonban ünnepeken kívül is történelmi eseményt és történelmi alakot. Az esemény márczius 15-én történt 1848-ban, amikor a nemzet kivívta szabadságát, a népképviselaten alapuló parlamentet, a szó-lás és a sajtó szabadságát.

Ez a nap máris ünneppé vált az országban, s nem is kell hozzá a naptár vörös betűje, hogy széles Magyar-országban ünnepeljük e napot.

De a nemzetek hullája nem alszik. Nem feledkezik meg arról a lánklelkű fiúról sem, akinek 1848. márczius 15-ikét köszönhette. Nem feledkezett meg a nemzet Kossuth Lajosról, aki 40 év óta eszi az önkéntes száműzetés keserű kenyerét, távol től a hazától, amelyet nálánál senki sem szeret jobban.

A főhéher haju aggastyán nevét máris úgy üdvözi a magyar, mint nagy idők apostolát, szavait úgy lesi, mint böles prófétát, s ha van fia a magyar hazának, aki még most is tudna lánkokat gyujtani a nemzet szívében, az bizonyára az a 87 éves agg, akiben bámuljuk az eivk törhetetlen szilárdságát, a nagyság szerény-ségét és igénytelenségét.

Nincs párt, nincs politikailag számot tevő néptöredék ez országban, mely Kossuthot ne tartaná messze időkbé sugárzó nagy történelmi alaknak és nincs állam-férfi, aki ne ismerné el, hogy hazánk Kossuth-nak köszönheti, hogy a viszonyok konszolidációjában a mai határhoz elértünk.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Turin-párisi kirándulás.

IX.

Turint, a magyar történelem legszebb olasz városát, áhitattal szemléltük meg.

Előtünk minden sétány, — pedig ilyen sok van, — szentek tünt föl, mert önkénytelenül arra gondoltunk, hogy Kossuth gyakran sétál benne.

Bármerre járunk, bármit látunk, mindenütt fölszót bennünk a Kossuth iránti rajongó tisztelet s szeretet, mely megaranyozta a palotákat, köztereket, s bamiatos széppé varázsolta mindent.

Ámde a magyarok legnagyobb része vajmi keveset törődött Turin szépségeivel.

Alig ébredtek föl Turinban, már is Kossuth Lajos lakó-sát keresték.

Nem nagy keresés kellett hozzá. Minden fiákeres ismeri azt, s csak ki kell ejteni Kossuth nevét, egyenesen oda hajtat, A rendezőség, — kíméletből az agg férfiú iránt, — azt a jelszót dobta a tömeg közé, hogy július hó 5-én d. u. lesz a hivatalos látogatás.

Addig senkit sem fogad Kossuth.

A kiknél az íleméretet a fanatikus Kossuth-imádat le tudta győzni, azok szót fogadtak. — Azok nem is látták őt délutannal hamarabb.

Ellenben valóságos népvándorlás volt Kossuth háza felé egész délelőtt, minden tilalom ellenére.

Lehetett-e rossz néven venni bárkitől, hogy nem túrtörtet-hette hette s nem volt képes örökát tölni Turinban a nélkül, hogy Kossuth Lajost látta volna.

Hissen az egész hosszú s fáradtságos út egyetlen kimagas-ló mozzanataul ígérkezett a turini találkozás.

Ez teremté meg a vállalat rendkívüli sikerét.

A délelőtti látogatások igénybe vették Kossuth összes ide-jét, s miután a legkülönbözőbb elemek váltották föl egymást, — szellemi erejét sem kímélték.

Az élelmes fiatalos fölözött küldöttségekre, hivatás képviseleltre, s midőn az egyenkénti tisztelgés véget ért, — jött a testületi tisztelgés.

Nélküle még ma is csak jobbágy és nemes ember volna e hazában, nélküle a gondolat nem repülhetne szabadon, a szó, az írás a hatalom szoldos szolgálja volna.

És ezt érzi a nép, érti a nemzet.

Kossuth nevének izzetelete folyton terjed. A 48—49-es nagy idők tanúi föltétlenül hódolnak Kossuth nagy szelleme előtt s az új nemzedék az ő nevében és elveiben látja megtestesítve a háza jövőndő függetlenségét.

Ünnepelték Kossuthot eddig is. Lajos napja ünnep volt eddig is széles e hazában, éppen olyan ünnep, mint amilyen Szent István király napja. Polgári, politikai ünnep volt augusztus 25-ike s ezen a napon lelkes szavak hirdették mindenütt Kossuth ígétit.

Mennyivel több oka van a nemzetnek az idén ünnepeini Kossuthot, azok a nyilatkozatok után, melyeket nemrég tett! Két leveléből a régi Kossuth szól hozzánk, nagy beszédjéből, melyet a 850 magyar zarándok előtt mondott, az új Kossuth, az apostol hirdette a jövőndő ígétit. 1883. október 4-én írt levelében ezt mondta Kossuth:

„A leányzó nem halt meg, csak alszik:“

Néhány évvel később írta meg, hogy:

„A leányzó csak aludt, de már ébredni kezd:“

S legújabbban egy levelét így végezte:

„A leányzó fölébredt hosszú álmából, gondoskodja-nak róla, hogy újra el ne aludjék.

A leányzó fölébredt, igaz! És nem is fog többé elaludni soha!

Augusztus 25-ikét az ország fővárosa az idén országos ünnepel fogja megülni. Ezer tagu bizottság működik ezen, hogy az ünnep országra szóló legyen, hogy országos ünnepel iktassa be a történelmi naptárba örök nemzeti ünnepel Kossuth Lajos napját.

Először — mint hírlapírók mutatódtak be, majd mint a a 25. §. eleni tüntetők, azután a fővárosi egyetemi hallgatók küldöttsége, meg ismét mint az Olvasókör képviselete s így tovább a dalárdák, egyletek, clubbok stb., czége alatt kerestek ürügyet Kossuthot újra meg újra láthatni, vele szemtől-szemben állni, kezét megcsókolni, s mondani fiatalos hévvel bombasztikus phráziszokat, miktől — hogy a 87 éves aggastyán hanyatt nem dől, — maig is csoda marad előtem.

S Kossuth az ő véghetetlen szelidségével, mondhatatlan nagy szeretetével, leirhatatlan nyájasságával elfogadta a farsz-tó metamorphozist, s mosolygott a »hazafias« tolakodás e kis-sé szerénytelen nyilvánulása fölött.

Ebédre a 850 magyar kifelé tolongott a Sogno del Valentino parkba, ahol a »Sogno-Turin« vendéglős ama nagy történeti nagy lakomát szolgáltatata, melyről annak idején az európai, — de nagy részletességgel országos lapjaink beszéltek.

Nem mintha tudtuk volna, hogy ott van a gyupont, hol a turini kirándulás 25-ös csoportjai koncentrálnának. A legtöbb embert ösztöne vezérelte a Sogno-parkba. Hallott valamit sügnöi, látta, hogy sokan iparkodnak oda. Kiváncsiság vitte.

Uton-utfélén hallott aztán egyet-mást, — regeszérü dolgo-kat, hogy mi lesz a Sogno-parkban.

Künn egy vendéglőben tömörült össze a sereg, e hol semmi előkészületet nem találván az ígért társas ebédhez, — jónak látta a saját szakállára megebedélni. Ha tudta volna — hogy néhány száz lépésnyire onnan, — van egy óriási étte-rem, melynek homlokzata nemzeti szín zászlókkal, diszes szö-nyegekkel ékesítve, — e föliratot hordja:

»A magyarok Kossuth Lajosnál!«

Ha látta volna a homlokzat két oldalán a magas tribü-ne-eket, melyek arra szolgáltak, hogy az együttes óriási cso-port-fényképezés alkalmával mindenki találó positiót foglalhas-ion el.

Ha betekintett volna ebbe az óriási étterembe, e hol mind a 850 ember kényelmesen asztalhoz ülhetett s végig te-kinthette az egész társaságot . . .

Persze minderről sejtelmünk se volt, hanem a mint a be-avatottak egyenkélyike vitt magával, a mint a tolongás vezé-nyelte a tömeget, a mint a sejtélem sugalta, — lassan-lassan odaütödtünk-verödtünk s néhány óra-hosszat szállingolva a ki-jelőlt hely felé, — végre mindannyian odaütödtünk, természete-sen sokan az ebéd vége táján.

Az ünnepet nem politikai párt rendezi, hanem a főváros polgárságának színe-java. Részt vesz benne a vidék is.

Mi, kik nem vehetünk részt ez országos ünnepen rójjuk le kegyeletünk adóját itthon. Mutassuk meg, hogy a „leányzó fölébredt hosszú álmából“, mutassuk meg, hogy ha eddig Zomborban nyilvánosan nem is ünnepelték még Kossuth Lajos napját, a „leányzó nem halt meg“, ünnepelje azt! mindenki, kormánypárti és ellenzéki egy-aránt . . . de ne csak félve elzárkózva, mintegy titkolva azt. Mutassuk meg, hogy a nagy száműzött iránt érzett hála és nagyrabecsülést fennen hirdetni s kifejezni me-részeljük. — De nem kell azt merészelnünk.

Kossuth Lajos napját ünnepelni manap már — hála Istennek — Bécsben sem veszik politikai tüntetésnek. E napot ünnepként megülni magyar polgári kötelesség.

Mint halljuk, az itthon tartózkodó egyetemi polgárok közt mozgalom indult meg, melynek ezélja Kossuth La-jos napját egy fágkörü bankettel megünnepelni.

Üdvözöljük az ifjak e hazafias buzgalmat s remél-jük, hogy Zombor hazafias polgárság az egyetemi hallgatók által rendezendő Kossuth ünnepélyen pártkü-lönbőség nélkül részt fog venni.

A zombori általános iparkiállítás.

I. Néhány szó a kiállítás jellemzéséről.

A zombori általános ipar- és kereskedelmi kiállítás megnyí-tása f. hó 11-én nagy ünneplásségek mellett ment véghez. A fellobogózt házak, mozsárlovések, diszhintók, s az általános ün-nepi hangulat egy nagy ünnepet jeleztek. — A munka ünnepe. A derek, becsülletes munka e napon mutatta meg magát büszkén. Felemelt fölül. Minden polgárnak büszkeségtől, örömtől dudazt fel keble, látva a hazai ipar felvirágzását a mostoha talaj dacára.

jelölt hely felé, — végre mindannyian odaütödtünk, természete-sen sokan az ebéd vége táján.

D. u. 2 óra táján a nagy tömeg hullámszni, mozogni kez-dett, mint a tó sima tukre, ha hirtelen szél fut rajta végig.

Futárok s küldönczök jelentkeztek, a kik hírelt adták, hogy Kossuth Heli-vel együtt zárt kocsiiban közeledik.

A kitörendő vihar előjelei mutatkoztak. A tömeg össze torlórdott, — majd szétszolgált, mint villámterhes felhők az ég boltján. A távolból hangos éjen-riadalok hangzóttak, — min elhaló mennydörgések.

A riadalok mind erősebbekké, mind érzesebbekké váltak, a tömeg hullámsza mind izgatottabb alakot öltött, a futárok s küldönczök le-fel nyargalásztak . . .

Már-már hallatszott a kocsiröbög . . . Már-már kibontako-zott a távolból a zárt fogat . . .

Az éljen-zugás általánossá vált, a kalapok a magasba repültek, kendők lobogtak, — a lelkesedés vihara villámokat szórt . . .

Az agg Kossuth kiszállott kocsijából.

A függetlenségi párti képviselők körülfogták, gyengéden megragadták karját, — segítettek neki a lépcsőzeten felhaladni, miközben a nagy tömeg sorfalat képezett s minden kitelhető módon látni óhajtotta őt.

Kossuth Lajos öles alakja, — kissé meggörnyedten, mely nyugalommal arczán haladt előre, — szettekinve ama táboron, mely körül riadozott, harsogott, mennydörgött — az »éjen« hangoztatásban.

S a mint az ember-áradatban előbbre haladt, — látni le-hetett az arczok hirteleni átváltozásait; az előbb még kíváncsi tekintetet — az őszinte tisztelet s meghatótság kinyomata vál-totta föl. A felig mosolygó arczok hirtelen elkomolyodtak s él-jent kiáltottak önkénytelenül.

Ilyen a lelkesedés, ha a szívbeli faked . . . Ilyen lelkese-dést nem igen van alkalmunk tapasztalni.

Látjuk mindennap a csinált hangulat kitérésait, ünnepi tisztelgések, fölspan-üdvözlések, képviselet tüntetések, választási ovatiók egész ózóna lebeg szemünk előtt.

Mind más, mind halványul utánzat, mind erőltetett fölbu-dulás szemben ezzel a megnyilatkozással, mely ezernyi szívben támadt egyszerre, önkénytelenül.

S Kossuth is — 40 év óta nem hallván e hatalmas tűz

A kitaró munka a mostoha talajban is eredményeket ér el. A helybeli ipar az általános, bűnös közöny dacára, melylyel iránta viseltünk, a középszerűnél magasabb színvonalon áll; iparosaink megmutatták azt, hogy minden téren és minden tekintetben képesek városunk szükségleteit fedezni. Munkájuknak jóságá felülmúlja a gyárók-ét, versenyzőképesség tekintetében pedig kiállja a sarat a külföldi iparral.

Azok, kik szükségleteiket eddig csak a fővárosban, vagy pláne külföldön főzötték, amúva, az onvad bizonyos nemével állnak a nagyszerű alkotás előtt, szegyenkezve elfogultságukon s azon, hogy eddig a helybeli iparról kiesinyfőleg nyilatkoztak. Reméljük, hogy az ipar-kiallítás el fogja érni főcélját: meg fogja győzni a helybelieket és a vidéket arról, hogy a zombori iparosok minden tekintetben képesek szükségleteinket fedezni, hogy legmagasabb igényeinknek is megfeleljenek és hogy ipareikkel versenybe a külföldi ipareikkel minőségben és árban kiállják a sarat.

II. A megnyitás.

Vasárnap reggel 9/10 órakor a kiállítást rendező bizottság a kiállítás védnökéért ment el, ki azután körülkérte 9 órakor a kiállítás helyszínén megjelent, hol őt Dr. Csibás Benő polgármester, a kiállítás tiszteletbeli elnöke a következő szép beszéddel fogadta: **Méltóságos főispán ur!** A zombori általános ipar- és kereskedelmi kiállítást rendező bizottságát több hónapon át ép oly buzgón, mint a mily önzetlennel kifejtett tevékenysége azon kellemes helyzetbe jutatta, hogy e mai ünnepélyes alkalommal a kiállítás ügyéről a híven teljesített kötelesség tiszta öntudatával beszámolni képes. Kettős ama nemcsél, melynek megvalósítása — a rendező bizottság meggyőződése szerint — a zombori általános ipar- és kereskedelmi kiállítás feladatát képezi. Hivatása ugyanis egyfelől a maga szerény körében egy haladó lépést igazolni gazdasági életünk azon egyoldalú helyzetében, mely anyagi létfeltételünket ugyszólván a legújabb időkig kizárólag a földművelésben találta fel, a kereskedelemnek azonban, különösen pedig az iparnak, mint országgyógyító gazdasági tényezőnek, nagyobb erőki-fejtéséről jó sokáig nem gondoskodott. Másfelől hivatása e kiállításnak a zombori kereskedő- és iparosozatlai képzettségéről, valamint életrevalóságáról oly bizonyítványt szolgáltatni, melynek áldásos hatását nemcsak városunk jó hírnevének emelésében, hanem azon kellemes buzdításban is keresnünk kell, melynel fogva minden egyes kiállító szakmájának tökéletesebb, anyagi helyzetének pedig virágzóbbá tetelére eszentul kétségkívül fokozottabb erővel törekedni fog. S ha e kettős hivatásnak megfelelő eredményt a bekövetkező bíralt még oly események jelzéni is, a rendező-bizottság elégtelene a magasztos cél iránti törekvés ama tényében hogy nyilvánulni, melynek jelentőségéről a klasszikus költő oly találon mondá: „In magnis et voluisse sat est.” A kiállítás imént jelzett erkölcsi és anyagi fontosságától áthatva pedig kedves kötelességét teljesít akkor is, midőn Méltóságodat, mint e kiállítás védnökét szíven mélyből üdvözlve, ugy a rendező-bizottság, valamint az összes kiállító legbensőbb köszönését nyilvánítom azon kegyességéért, melylyel a kiállítás védnökségét elfogadni, a kiállítás díszét és sikerét pedig ez által is előmozdítani méltóztatott. Az előrebocsátott után a rendezőbizottság nevében tiszteletteljesen felkérem méltóságodat, miszerint a zombori általános ipar- és kereskedelmi kiállítást megnyitni méltóztatassék. Midőn a polgármester жүдó éledek kettő beszéddel befejezte a zombori rövid beszédeben üdvözlötte Zombor város iparosait és a további sikerhez nekik kitartást és szerencsét kívánva a kiállítást megnyitottának nyilvánítva.

zűgő lobogását, melyben a szabadság aranya tisztult meg, — melyen meghatva az érzelme viharának eme kitorése fölött, — könyöke tör ki, — s férfiaságának egész akarat-ereje se volt kétség visszatartható, hogy olykor-olykor ki ne törjön kebléből az elfojtott zokogás.

Mennyi bánat s mennyi öröm rejtett e zokogásban! . . . Mily elégtétel, a hontalanság anyai évéért, mily kárpótlás a magyar hangoknak nélkülözéseért, mily jutalom, szemben azzal, hogy 40 év óta szegényeink s elhagyottaink érzete magát idegen nép között, s mily megértés az otthon gyönyöreinek nyilvánulása a lepergő köztársaságokban, melyek barazdát ástak halvány arcán s megáztatták hőszi szakállát.

Mi, kik magunkkal vittük 850 utatásunkban a magyar szót, magyar dalt, magyar enyelgést s tréfát, magyar szokásokat, s a kik egész életünk mintegy Magyarországot alkottuk önmagunkban, mi is soha nem érzett örömmel üdvözlöttük egymást, ha itt-ott idegen nép közé vevyelve elszakadtunk s majd viszontláttuk egymást.

Mily jó esett nekünk, ha jártunkban-keltünkben egy-egy óriási csoport éjrendi-áradatát hallottuk körülöttünk.

Mily otthonias érzést nyújtott szívünknek a 850 magyar közelségének tudata. Mily bátrak, mily önértetek, mily kihívók is voltunk olasz és francia nép között ama tudatban, hogy együtt mégis csak impónálunk.

Az erőknek, nemzeti érületünknek, feszelen kedély állápotunknak, kínnyívaló hibáinknak s érenyűnknek títka s magyarázata rejlett abban, hogy együtt voltunk, hogy számítottunk egymásra.

Pedig mi csak futó par napra váltunk meg a hazától, s Kossuth 40 év óta hontalan.

Hát van-e olyan költő, a ki érnei tudná, a mit Kossuth érzett, midőn egyszerre 850 hontársára közé lépett?

Leirható-e Kossuth könyve s feltörő zokogása amaz éjrendi-riadal közepett, mely 40 hosszú év után egyszerre tölté be hallszerveit, egyszerre özönlé el lelkét . . .

S milyen „éjrendés” volt ez?

Egy cseppet se conventionalis . . .

Ezernyi szívből igazán, öszinten feltörő éjrend . . .

Kossuth Lajosnak itt hullottat könyvün elmékedjünk kissé, magyarok!

(Folyt. köv.)

vánította. Ezután a népköri iparos dalárda a „Hymnust” énekelte, Herebenberger Sándor zenekara pedig a „Raköc” indulót játszott. Delben a főispánhoz ebédre voltak hivatalosak a kiállítási főrendezők.

III. A bankett.

Este a polgári kaszinó helyiségeiben fényes 200 területű bankett volt. A felköszöntök sorát a főispán nyitotta meg. Ő Feljegéré, a királyra emelve parohat, utána Dr. Csibás Benő, a főispán, mint a kiállítás védnökét ültette, Schaffner Dr. Csibás Benő, Széchenyi, Sándor Belánét, mint a kiállítás védnökét ültette, köszöntette fel stb. stb. Éjféli után a fiataloság táncra kerekedett s járta fárdhatatlanul kivilagos kivrágóig.

IV. A kiállítás.

A kiállítás tészúke miatt nincs egy helyen; a tárgyak egyik fele az elemi iskola termeiben, másik fele pedig a gimnasiunium épületben van. A népköla előcsarnoka valódi paradisiusom van általakítva; erotikus nővények s gyönyörű virágok változatos és izléses elrendezése tündéri látványt nyújtanak, miért Gözer Vitzus kérészt, ki ezeket kiállította elismerést érdemel. A gymnasium udvara hasonlóképen gyönyörűen van kidíszítve, Schlegel József kérészt által. A népköla helyiségeiben túlyomában asztalos és kárpitos munkák, valamint kereskedők által kiállított tárgyak vannak elhelyezve.

A kiállított ipareikkel.

A butor- és kárpitos csoportban méltó feltűnést keltenek: Bikár Kuzmán gyönyörű szöszeke s művészit kivitelű kis fotelleje, továbbá Müller Károly ö-német stylu szoba berendezése, Schwarz Károly remek íróasztalai s egyéb szoba berendezés, Kovács Adam pamloga, Fischer iskolalabrotorai, Junger János szekrényei; Lauer Adam, Erlích József, Mayer Ignéz, Graf Vince asztalosok munkái; Lederer finom izlésű kárpitos munkái és Adler kiállított boudoirja és Czegner kárpitos munkái. Szebentőnk Staa örái, Szalay Károlynak saját találmányu „Neptun” kutja, Haloupka puskái, Schuzler gép részei, ekéi és másái, Goldman varró-gépei és elektromos készülékei, Gergurov által kiállított házi esenygetű készülékek. Feltűnő Klein Ede övegcs gyönyörű pavilonja, mely műzléssel be van rendezve, különösen majolika edényekkel. A gymnasium épületben vannak a többi ipareikkel elrendezve, 7 nagy teremben. Itt is egyik terem nagyobb meglepésnek részesít bennünket a másiknál. A VI-ik szomsz teremben képen szzebentűnk két állvány, az egyikén elegáns női toilletek és egy lovaglóruha van, ezeket Soh Sándor női szabó állította ki, a másik pavilonban emelvényen van egy igen izléses s szép vilagos francia vió szövetű fogadó ruha, melyet Flesch nővérek állítottak ki. E két helybeli cég toillete valóban feltűnést keltenek; méltó helyet foglal el mellettnk Engusz nővérek keleti hímzésű szép pongyolája. Szép hajmunkákat állítottak ki. Kummerstrommer, Vranja és Makra fodrázók. Kummerstrommer ezenkívül saját gyártmányu dióhéjot állított ki. A férfiszabó csoportban szép munkák voltak Lusztig, Müller Grosz, s Titi helybeli szabókól, a szűsök közt Szemes, Schaffer és Mráva válnak ki. — A kefékötők és cipészek termben n vezetesebb kiállító Ameling (kosarak) Gyurisits, Zsurkovits és Kolárics papucssok, Vlach Ferenc, Bizony János, Cselyuszka A. Merstáder, Valent, Megyeri János, Stebler, Kránitz, Czetti cipészek. Bernhardt, Özv. Dürfler Rudolfné és Novák kefékötők. — Az V-ik számu teremben vannak a női kézimunkák elhelyezve. Szép kézimunkákat állítottak ki: Auth Györgyné, Zsulyevits Ernőné, Kovács Ilona, Neuhaus nővérek, Reihert Ilona, Dimitrijevits Paulina, Karvázy Róza, Wagemann. Méltó feltűnést kellettek, Jung Karolin gyönyörű hímzése, Mrakovits Györgyné szép kreárajai és kézimunkái és Berényi Vilma majolika festései. Projobjevitsz Mariska szép művirág gyönyörűn díszit ki bolygek termét. E művirágok előtt mindenki bámulattal áll meg s nem akar hinni szemének. Maga a kertész is kételkedett abban, hogy művirág vagy élővirág-e az, a mit lát. Mi pedig azt hisszük, hogy Projobjevitsz Mariska e remek készítményei fél-g-meddig „művészet” számba mennek. Reméljük, hogy megkapja az arany-érmét! — A fém és vasipar termben a főbb kiállító: Szalay Károly, Staa Károly, Száver János, Csokás Flórián, Bell Antal, Lang Flórián, Pekanovits A. Zimmermann Preszler stb. A II-ik termben. A szobafestők, mázoló munkái, a könyvkötők, nyomdászok művei ki vannak állítva. Felmentendők: Goldfahn falfestései, Sztójánovitsz fényképei, Zsuffa fényképei, Sebón Adolf könyvkötő munkái, Kollár József, Steiner festményei, Bosnyák tamburái és lakfestett faviárgartói, Hedvicek festményei, Mayer és Raab hangszerel. A III-ik termben a szóvó és fonó ipar termékei vannak kiállítva. Minden tekintetben díeszetre méltók Reiszner Alajos díszes és remek szóvó munkái, Husvéth István festett szövetek, Preszler böröndjei, Ulrich és Irák Vig keztyűsök munkái, Bittner Andras szóvó munkái, továbbá Baeser Károly kötelegyáros Mór Ferenc és Beck Antal. A z elemi mezési csoportban a kiválóbb kiállító Liebardt és Werlein eukrázók, Szecevald Ferenc, Appelszoffer és Valentinovits stűk, Herche és Szuppek hentesek. Díeszereív még Schaffner Károly söre, Engel Adolf ecete és 1887. évi besaványított paprikái, Kovács sziflon és hűsítő italai, Schaffner József zombori borai stb. stb.

A gymnasiumi tornacsarnokban ki vannak állítva a kocsigyártók gyönyörű munkái; a legutolsó paraszt kocsiolt legfinomabb arü hirtök nagy változatosságban. Különösen felmentendők Czegner és Szabada e nemű munkái, továbbá Bokaj Lajos ekéje és a helybeli cserespek, vezetésen Ugri Mihály, Horváth János, Brkity György (3) és Szimandits Mihály (8 drb) gyönyörű kályhái, Kandler József bordóli, Bosnyák János keresek ósnakja és Bosnyák F. bogár-munkái.

Lottó és postatakarékpénztár.

Nem ok nélkül szökták a takarékbetéteket a lottó-betételekkel szzebhallítani, mint két teljesen eltérő, sőt egymással ellentétes gazdasági működés nyilvánulását.

Az előbbieket a takarékoskág kellőn nem méltányolható, erényét juttatják kifejezésre, az utóbbiak kevésbé nemes tulajdonság, a játékeszenvedély létezése mellett bizonyítanak. A takarékos ember egyszermind a munka képviselője, a lottó kedvelője a szerencse után futkos. Az az ember, a ki takarékoskodik, legelőnyire józan felfogást és kifejlesztött érzelmet tanusit, az egyéni önállóság iránt és az ember, a ki véletlen folytán szerencse meggazdagodni, nem saját erői fejlesztése és tökéletesítése által igyzezik biztosítani anyagi jólétét. Bizonyosra veheti is, hogy a takarékoskág utjan szerzett vagyon, sokkal szilárdabb alapon nyugszik, mint az a vagyon, melyet a szerencse hozott össze, mert annak megzserzésénél épp azon megbecsülhetetlen erkölcsi erő működik közre, mint megszerzésekör, míg emennél a véletlen szeszélye érvényesül fénytényező gyanánt és vajmi ingatag támasz.

Misem jellemzi korunk ez irányban mutatkozó felfogásának javulását, mint az a körülmény, hogy az állam miután a takarékoskág eszméjének szolgált intézményit; a postatakarékpénztárt felállította, most nem sokára rá a lottó előírésének eszközeivel foglalkozik. Mindkét intézmény a szegényebb lakosság ember ezéjainak kíván első sorban szolgáltani.

A lottónál csekélyebb összegű betétek is lévén eszközölhetők, ezzel mód nyujtatik a szűkebb anyagi viszonyok közt élő egyéneknek, hogy szerencsét próbáljan; siet is élni, az alkalommal abban a reményben, hogy aránylag kis áldozat mellett nagy nyereményre tesz szert.

A szerencse azonban tapasztalás szerint ritkán üt be; e csekély összegű többször berakva, csakhamar nagyra nőnek nagyobbra, mint a mennyit az illető anyagi helyzete megbir.

A szerencsétlen játékos soha sem látja vissza többé betétjeit, melyeket esetleg keserves nélkülözések árán szerzett meg. A postatakarékpénztár szintén alkalmat ad, hogy pénzeszkéjét a szegényebb ember elhelyezhesse s ha nem is nyujt oly csillogó kitálatásokat, mint a lottó szerencsekereke, a helyett megnyugvással töltheti el a betevőt, hogy fillérei az állam garantiája folytán semmiféle körülmények közt veszendőbe nem mennek, sőt kamatoznak részére és idővel, kellő kitartás és következetes takarékoskodás mellett tekintélyes tőkét erősöködhetnek, mely tulajdonságok a megpróbáltatások, nagy az öregség napjaiban gondatlan létet biztosítani van hivatva.

Számolva a most kifejlett szempontokkal, Olaszország, a hol a lutzizás rendkívüli mérvet öltött — 1880-ban egy ide vágó nevezetes törvényt hozott. Kimondta ugyanis abban, hogy ezentúl az ezer lírát meg nem haladó lutzinyeremények a nyérő kívánságára postatakarékpénztári betétkönyveske alakjában szolgáltatásnak ki.

A pénzügyminister érdekesen indokolta intézkedést: „a törvényjavaslattal” — ugymond — „kísérletet akarunk tenni arra nézve, hogy a játékok közelebb hozizuk az erkölcshez, hogy eszközeivé tegyük egy jóléti intézménynek, melynek a lottó képezte és képezi egyik legfőbb akadályát. Ki tagadhátja, hogy nem fog siker nyilvánulni már abban is, ha egyszer tán először megismertetjük a játékosokat a postatakarékpénztári betétkönyveskével. A takarékoskág nálunk csak az első lépés jár fáradsággal. Épen a legbuzgóbb játékos a legbuzgóbb játékos halott legkevesebbet a postatakarékpénztárról. Ha majd a lottó nyereményének kamatostól együtt postatakarékpénztári betétkönyveske alakjában adatnak ki nekik, tán meg fog villani agyában az a gondolat, hogy üdvét nem a játék, hanem a gazdaságos életmód hivatott megalapítani.”

Nálunk szerencsére, a játék szenvedélye kevésbé van kifejldőve, mint Olaszországban viszont azonban az sem állítható, hogy a takarékoskág érzék már oly érzéken meg volna népünkben, hogy annak fejlesztése — még mesterséges eszközökkel is nem képezne élénken érzett szükséglet.

A postatakarékpénztár egész szervezetenél és a betevőinek nyujtott számos kedvezményeknél fogva, különösen alkalmas a takarékoskág eszme népszerűsítésére és általánosítására és azért nevezetesen ama körök, a melyeket hivatásuk az ifjusággal és a nép alsóbb rétegeivel hoz szoros összeköttetésbe, alig művelhetnek hasznosabb és hazafiasabb dolgot, mint mikor az említett állami intézet minél szélesebb körü igénybevetelét mozdítják elő.

POLITIKAI HIREK.

* Állampénztári kimutatás. A pénzügyminisztium a napokban tette közzé az 1889-ik második negyedévi (ápril 1-től június 30-ig) pénztári kimutatást a melynek főeredménye az, hogy a bevétekek 6.405.022 frt 78 és fél kral, a kiadások 2.212.040 frt 41 és fél kral kedvezőlenebbek és 42 kral, év második negyedének mérlege 8.617.063 frt 20 kral kedvezőlenebb. Az első negyedév mérlege kedvezőbb volt 10.351.481 frt 75 kral, minek következtében az első félv mérlege összesen 1.734.418 frt 55 kral kedvezőbb. A második negyedévi kimutatások részleteit tekintve, a következőket találjuk: — A b e v e t e l e k 6.405.022 frt 78 és fél kral kedvezőlenebbek, mint az 1888. év II. negyedében; ez azonban csakis látszólagos és annak tulajdonított, hogy a papírjárdok és aranyjárdok-kötvények eladásából a múlt év II. negyedének 8.018.111 frt 82 kral és 4.442.874 frt bevételében szemben a folyó énegyedben mi sem folyt be, miután a pénztári készletek a törlesztési adósságok fedezését megengedvén,

Búnos erény.

Ha feléd közelget, meg ne sértsd az ifjat
Oh hölgy, hidességgel
A ki hozzád rendes prozairónk jött
Tán mint költő mén el.

Mint füzfa pósta . . . És szemedre hányja
Majdan a Jehóva
S azt mondja, hogy inkább megbocsátána, ha
Meggallgattad vóna.

Révész Ernő.

A napsugár.

A zenekar keringőt játszott s a dallamos akkordok megtöltötték az ezer gyertyalángoktól fényes terem levegőjét. Kacagás, csévogés zaja simult bele a zenehangokba s az ötvenből behalálzott a pezsgős palezokk durrogása.

Minden arczáról az öröm fénye sugárzott . . . Nem! Csak egy ember volt, akinek arca sötét, komor maradt.

Egyedül állt az ablakfülkében összefont karokkal s lángoló szemei követtek a mellette elvonuló párokát. Búska, mintegy 50 éves ember lehetett. Sűrű hajfűrjebe már ősz szálak vegyültek, de szemének kemény tekintete s arcának szigorú vonásai még elég férfierőről tanúságot.

Es mégis visszavonultan, egyedül állt majdnem megröbedve, mintha nagy, emésztő gondok nehezelnék széles vállaira.

Gondok? . . . Balog László, a főváros gazdag polgára, tulajdonosa messzenemő birtokoknak . . . és gond? Hogy lehetséges ez?

Gazdagsága arany oszlopokon nyugodott. Híres volt arról, hogy bármely pillanatban milliók fölött rendelkezhetett.

Es ime, most megjelenik a balteremben, halavány, reszkető ajakkal, revedező tekintettel, s olyan arczvonásokkal, melyek elárulják, hogy valami nagyon gyötíri, valami nagyon érdekl . . .

Szemei látszólag mindig egy pontot keresnek a teremben.

Viruló, szép fiatal asszony volt a keresett, akinek tőde, bájos szépsége mindenfelé feltűnést keltett. Nyulánk karsú terméthez hozzásimult a selyem, szőke hajában ragyogott a gyémántos pillangó; hullámzó kebelét esőkdostak a csipkék, hófehér vállait a repkőd, csapongó szalagok . . .

A vig menyecske egy fiatal, sokat emlegetett művész, lázasan ölelte magából, s tánczokban halk szavakat suttogott a fülebe, Balog közelében két fiatal ember állott. Ezek is a tánczó párt néztek, s egyikük valami sugott a másik fülebe, mire mindketten hangosan felkaesgattak. Olyan hangosan, hogy sokan meghalották. Balog is meghalhatta.

A két ifjú aztán az ablakfülké felé közeledett, de midőn a függönyt félre tolták s meglátták ott Balogot, zavarodva hátráltak vissza.

— Bocsánat! — hebegte az egyik s aztán elsiettek, mint a tetten kapott tolvajok.

Balog halványan, reszkette állott. Hallotta a fia tal emberek gyönyös kacaját s tudta vagy legalább sejtette okát.

Feje melére hullott, kezét ököbe szorultak s aztán lerogyott a bársony pamagra. De hirtelen kísértett a balteremből a szivarozó férfiak közé. Beszélgetett . . . Mit tudta ő miről, mit tudta, hogy kívül. Beszélt össze-vissza, amint ajkára járt.

Hirtelen egy kéz nehezült a vállára. Hátrafordult s fivére állt előtte.

— Bátyám! Fogadd meg a tanácsomat — mondá halkan. — Vezess haza Margitot. Viselkedése olyan főtűnő, hogy most már minden száj vele foglalkozik.

— Lajos! — Kiáltott fel hangosan Balog.

— Ez a valóság! — szólt az öccs és elsietett.

Balog futva ment a termeken keresztül. Margitot nem találta sehol. Végre lejutott a teli kertbe s amint ott végig haladt egy jugsából suttogás hangzott felé.

— Szóljon Margit! Oh szóljon! — suttogta egy szenvedélyes hang. Mily esend . . . Semmi válasz.

— Beszéljen. — Váltson meg . . . Üdvözitsen.

— Balog félretett egy pálmalobát s látta, hogy Margit keble lazasan emelkedik, ajka vonaglik, szóli akar, de nem tud . . .

A nő hirtelen összerazzen, mert zörgést hall a kavicson.

A lázas prósság helyét az arcán hófehér szín váltja fel, egész testében remeg s aztán felugrik.

A következő pillanatban férje — Balog állt előtte.

— Asszonyom! Mehetünk haza! — szól a férj hidegen, de reszkető hangon.

— Menjünk! — szólt a nő, karját nyújtva.

Balog még egy pillantást vetett a festőre, s aztán futottak.

A tágas hintó végig robogott az uton. Férj és feleség szólanul ültek egymás mellett. Margit ledobta magáról a prêmes felöltőt; melege volt a hintó rekeszében.

Aztán lebeszátotta a hintó ablakát.

— Margit megláttad magad!

— Oh csak hagyja!

— De . . .

— Ne bántha őnt az!

Balog reszkettett, de mikor látta, hogy Margitot köhögési roham fogja el, felhúzta a hintó ablakát, s mint egy kődarab hullott vissza a hintó sarkába.

Elvonult előtte életének képe . . . Fáradalmas munkával gyűjtött gyagot s pénzen akart venni boldogságot. Meglátta Margitot akinek szépsége napsugár volt.

Nemsokára neki ragyogott ez a napsugár.

Szerette jobban mint az igazi nap sugarát és Margit nem szerette őt . . .

Haza értek. A kastély még fénylött. Négy szolgáló volt öbren. Margitot lakosztályába kísérték.

a kibocsátás elhalasztott; és így tulajdonkép a pénzügyi eredmény az, hogy a bevételök 6.055.563 frt 03½ krral kedvezőbbek. Az egyenes adóknál 101,708 frt 61 krral és a fogyasztási adóknál 2,238.325 frt 64 krral több folyt be, mint a múlt év hasonló időszakában. A bélyegjövödeknél a bevétel 29,571 frt 98 krral a jogilletékekénél 469,089 frt 68 krral és a dohányjövödeknél 375,686 frt 16½ krral nagyobb, mint a múlt év II. negyedében.

A lőtőjövödek 89,519 frt 21 krr. kisebb bevételre a 113,759 frt 53 frt 75 krral kisebb kiadás által ellensúlyozták. A sójövödek 186,403 frt 45½ krral kisebb bevételre az egyes évnegyedek kezelési hullámszámból ered. A bányászat összes ágáinál mutakozó 210,284 frt 95½ krral kisebb bevételre a 115,186 frt 34 krral kisebb kiadás által részben ellensúlyozták, mírszert éppen ugy, mint az állami nyomda 96,873 frt 87½ krral nagyobb bevételre az egyes évnegyedek közti hullámszámnak következménye. A kereskedelmi miniszterium közp. igazgatásánál a bevétel 67,862 90½ krral, a posta és távirónál pedig 38,365 frt 97½ krral nagyobb, mint a múlt év hasonló időszakában. Az államvasutak üzleti bevételénél mutakozó 1,024.903 frt 01 krral többlet a vonalszaporulatnak, illetőleg a forgalom emelkedésének; az államvasutak gépgyáranál és a diósgyári gyárnál mutakozó 587,126 frt 86 krral nagyobb bevétel pedig a nagyjobbmivű megrendeléseknél tulajdonítandó. Az állami erdők 141,223 frt 76 krral kisebb bevételre a 82,753 frt 99 krral kisebb kiadás által ellensúlyozták.

— A kiadások 2,212,400 frt 41½ krral nagyobbak mint az 1888. év II. negyedében. A jelentékenyebb eltérések a következők: A közbeszállások címén a külön törvényvel megszavazott hitelek igénybe vétele folytán 3,552,100 frt 47 krral több adatott ki, mint a múlt év hasonló időszakában. Az állami adósságok összes neméinél a kiadás 917,596 frt 48½ krral kisebb, mint az 1888. év II. negyedében. A pénzügyigazgatás 341.697 frt 17 krral nagyobb szükséglete részben a fokozottabb bevételök kezelésének, részben pedig a nyugdíjak emelkedésének következménye. A sójövödeknél mutakozó 141,207 frt 93½ krral nagyobb kiadás az egyes évnegyedek kezelési hullámszámból ered. Az állami nyomda 42,493 frt 02 krral nagyobb kiadásra a 96,873 frt 87½ krral tevő nagyobb bevétel természetesen következménye. Az államvasutak üzleti kiadásai címén mutakozó 635,578 frt 51 krral többlet a vonalszaporulatnak, az államvasutak gépgyáranál és a diósgyári gyárnál mutakozó 384,723 frt 56 krral többlet pedig a fokozottabb üzemből találja indoklását. Az állami lővényszínházaknál 152,630 frt 44 krr. az igazságügyminiszterium 107,319 frt 91½ krral és a honvédelmi miniszterium 231,959 frt 21½ krral nagyobb kiadásra az egyes évnegyedek kezelési hullámszámból ered.

* **Az adóreform.** Weckerle pénzügyminiszter — mint a »B. C.« értesül — behatóan foglalkozik az adóreform fontos kérdésével. Alig várható ugyan, hogy a törvényhozás már a legközelebbi ülészkában foglalkozhatik az egyenes adó ügyével, de e reform a terhek egyenlőbb megosztása tekintetében nagyon sürős. A pénzügyi közigazgatási bíróság elnöke Madarasy Pál által nagy ügybuzgalommal kidozott, a bélyeg és illetékekről szóló egységes törvényjavaslat legjobban esetben szintén csak a legközelebbi tavasszal lesz tárgyalható a képviselőház által. De kisebb törvényjavaslatok, melyeket a pénzügyminiszter már ősszel, az ülészak elején fog előterjesztani, így nevezetesen az adóhatalmokról szóló javaslat, a törvényhozás által azonnal tárgyalás alá vehető lesznek, hogy ezen a uton számos anomáliának vége vetessék.

* **A király utazása Berlinbe.** Ó felsőge tegnap esta utazott el Bécsből külön udvari vonatra Berlinbe. A többi kísérőnek kívül vele ment Kálnoky gr. külügyminiszer.

Megyei s helyi hírek.

* **Kitüntetés.** A király bújái Vojnits Lukásné születetű Szenz Jozefának köztökösnyiség terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

* **Kozma Sándor** kir. főggyász f. hó 12-én az esti vonattal Zomboron keresztül Gömbörsra utazott, hogy a gömbösi börtönök személyesen megvizsgálja. Uta teljesen titokban történt s csak f. hó 13-án értesült róla Dobák Béla kir. ügyésznek, ki is tögtön Gömbörsra utazott. — A vizsgálat eredménye előttünk még most ismeretlen.

* **Adomány.** A zombori kereskedelmi és iparbank az iparkéllásitására 100 frtot adományozott.

* **Halálhír.** Fajdalomtól tört szívvel tudjuk szeretett férj, illetve atyánk, testvér, nagyatyánk, sógorunk és ipánk, Hubai Mórnek (Bács-Bodrogh megye nyug. alszármveje) folyó hó 10-én, életének 64. évében, boldog házasállagának 39. évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetejéről f. é. augusztus hó 11-én delután 5 órakor fogtak a halottaszahából (arany gerenda-uteza 45. sz.) az itteni ízr. sírkertben örök nyugalomra tetetni. Zombor, 1889. évi augusztus hó 10-én. Áldás és béke lebegjen hamvai fölött! Hubai szül. Weisberger Cecília, neje. Jakab, Dávid, Manó, Eszter, gyermekei. Lederer Mihály, veje. Hubai Jakabné szül. Lang Frida, Hubai Davidné szül. Stern Róza, menyéje. Pál, Irén, Mariska, Helén, Rózsike, Szerenke, Ilonka, unokái.

* **Hymen.** Jórárt János, az úvidéki kir. törvényszéknel aljegyző, a múlt héten váltott jegyet Szabó Lína kisaszonnyával, nőbái Szabó P. jogakadémiai tanár kedves leányával Keeskeméten.

* **Jegyzőválasztás.** Kulpin község jegyzőjévé Eiehardt K., petrováci s. jegyző lón f. hó 6-án megválasztva.

* **Óvoda vizsgálat.** A felső városi óvodában az évi vizsgálatok f. hó 20-án d. e. 9 órakor fogtak megtartatni.

* **A hazai iparnak adandó állami kedvezmények.** A pénzügyminiszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértésben — a »Bud. Korr.« jelentése szerint — valósítottat az adóhatalmokról szóló törvényjavaslatnál egyidejűleg beterjeszt a képviselőháznak, az 1881-ben alkotott, a hazai iparnak adandó állami kedvezményekről szóló törvény megváltoztatásáról, kiegészítéséről, illetve meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. Ezen törvényjavaslat gondoskodni fog mindazon iparágak állami támogatásáról, melyeknek a kedvező előfeltételek Magyarország megvédjük. Hogy az iparérdek körébe pénzerő is vonassék, intézkedéseket fog valósítni e törvényjavaslat tartalmazni, melyek pénzintézetnek iparvállalatok alkotásánál előnyöket fognak nyújtani. Arra van kilátás, hogy ily törvény alkotása után egy új nagy tökével rendelkező bank fog létesülni, mely a nagy és kis iparnak emelését fogja első sorban szem előtt tartani.

* **Színészet Kulán.** Polgár Lajos színtársulata jelenleg Kulán működik. A kulai közönség azonban — mint az ottani lap írja — nem partolja egy meretekben, mint azt a tarsulat megérdemelné.

* **Nyárváltoztatás.** Kiskoru Deutsch Dezső, bajnai lakos, vezetéknévével »Adorján«-ra magyarosította.

* **Az adal m. kir. földműves iskola** növendékei közül többen szolgálata lépni hajlandók, minél fogva a birtokok, bérlő és gazdatiszt urak tisztelettel felkértek, hogy amennyiben akár nőlen, akár nős és már megállapodott korú olyan egyénekre volna szükségük, akik a gazdaságban minden gyakorlati munka végzésére és végeztetésére képesek; a nevezett iskola igazgatóságához fordulni szíveskedjenek, hol a további értesítések készségeggel fognak megdatni.

* **Zentán** e hó 7-én ejtetett meg a kántorválasztás Pályázó volt 19. Az első kántor állomásra egyhangulag megválasztott Tóth Bertalan jászladányi kántor (konzervatorista); a II-ik kántori állomásra szintén egyhangulag megválasztott az eddigi kántorhelyettes Szigeti István.

* **Az »Achilles-sport-egylet«** és a »Szabadtéri torna-egylet« által Palocsay aug. 11-én tartott torna és atletikai viadalok elő megallapított programján színtől szép számú közönség jelenlétében folytak le. A délelőtt tartott nemzetközi vasiparipar-versenyny (tav. 15 km.) 9 versenyző közül első lett Matkovics Miklós (42½ percz alatt), második Madár Imr., harmadik Temesvári Ede. Az akadályversenyben az első díjat Gál-Dániel, a másodikat Milassin Sándor nyerte. A delután tartott versenyek közül az ötös versenyt (pentatlon) Matkovics Miklós bajnokjelölt győzött. A síkversenyt Rosenthal Hágó és Müller Dávid vették el a díjakat. A viadort ugroversenyt az első díjat Matkovics Miklós, a másodikat Kulcsits István nyerte. A vendégek versenyében Haris János Zomborból és Schwarz Henrik l. k. A sulydobsában Matkovics Miklós, a bajnoki korongvetésben Matkovics Miklós és Peics J., a vasiparipar gátversenyben Matkovics Miklós és Madár Imre a kezdők versenyében Haris J. (Zomborból), és Schwarz H. nyertek díjakat.

* **Meghívó.** A »zentai ipartestületi segédek« segély pénzútra és önképző-egylete költségeinek fedezésére 1889. évi augusztus hó 20-án szt. István napján, a nagyvendéglő üvegtermében zártkörű táncmulalmat rendez. Belépti díj személyenként 50 kr. esalárdjegy 1 ft 20 kr. Kezdeté 8 órakor. Felkűlvezések tekintve a célt köszönettel fogadtatnak.

* **Gyilkosság.** Vasárnap este gyilkosság zavarta fel a milicsi utca lakóit, melynek áldozata Jehasias Jooé helybeli meszáros, ki 4 legény orozva megtámadott. Az áldozat több kézszerüst fõldre terítve nyomban meghalt. A tettesek már el varttak fogva.

* **Az adal m. földműves iskola évi zárvizsgái folyó hó 23-án fogtak megtartatni, melyre a mezőgazdasági tanügy íránt érdeklődők szívesen látatnak.**

* **Csőd.** Az úvidéki kir. törvényszék. Blau Ármin ó-beszei közeledik ellen a csödtől elrendelte; tomegegyednökká Boromiszta Tivadar ügyvéd, esődbiztossá dr. Sarly Guido törv. bíró nevezte ki. Bejelentési határidő f. év. szeptember 14-én.

* **Meghívó.** A Bács-útszávidéki róm. kath. tanító-egylet augusztus hó 22-én Topolyán tartja az évi rendező közgyűlését, melyre a t. tagok tisztelettel meghivatnak. Tárgysorozat: 1. Az elnöki megnyitó beszéd. 2. A múlt évi jegyzőkönyv fõlvalozása és hitelesítése. 3. Dr. Szeisler Ferenc, adal tanító, felővalozást tart a »költemények közléséről a népiszkolában«. 4. Fárhas József, ó-beszei tanító, a gyermek játékokról értekezik. 5. Apró György, topolyai tanító, egy általa szabadon választott dolgozatát olvassa föl. 6. A lemondás folytán megürült másodelőnöki szék betöltése. Ó-Besze, 1889. augusztus hóban. A rendezőség.

* **Népiünnepély.** Hódásagh községében folyó évi augusztus hó 20-án szent István király napján delután a községi legelőn »népiünnepély« rendeztetik. Műsor: 1. Indulás a községvezetőtől ½5 órakor zenezóval. 2. Nepténc. 3. Poznamzásás. 4. Szamárvanser. 5. Poznamyargálás. 6. Loverseny. 7. Gyalogfutás. 8. Szákfutás. 9. Díjak kiosztása. 10. Tízi játék. 11. Bevonulás s a takaródó esti 9 órakor. 12. Sétahangverseny a polgári kaszinó helyiségeiben táncol egykedvőke cigányzene mellett. Beléptidíj a versenytérre: 1-ső sorban számozottól 10 frt, 2-ik sorban számozottól 5 frt, 3-ik sorban számozatlanul 10 frt. 10 éven alóli gyermekek felét fizetik. A versenytérre lépők l frtos jegyet tartoznak váltani. A sétatangversenyre beléptidíj személyenként 50 kr. esalárdjegy 1 ft 50 kr. Jegyek előre válthatók f. hó 20-án deli 12 óráig Willmann Mátyas urnál. A rendezőség.

* **Rablási kísérlet Moholon.** Folyó hó 3-án a moholi tanynakon lakó Biro Nánthán szentes házába bekermozott rabok törték be, kik neki estek az öregeknek és fogjatott kezdték őket. A velenélűn ara vetődött szomszédok zajára a gézen-guzok megugrottak.

* **Magas kort ért** el Tyrin Lúka özvegy moholi lakos, kiérdemesít anyós, ki 101 éves korában a napokban hunyt el.

* **Vizbefulladt** Zsvikó Danilovaez ó-beszei földbirtokos f. hó 9-én delután 2 órakor, a mint lovait usztatta.

* **Ismeretlen hulla.** F. hó 5-én Zentán a Tiszából a zilipen felül egy 18—20 évesnek latszó nő hullát fogtak ki. A megjellett orvosrendőrt vizsgálat színtől a hullán — mely 6—8 napja lehet a vízben — külérőszak nyomai nem láthatók. Ismereték jele, hogy a balkez közep és gyűrűs ujjairól a körmös végpercezek hiányoznak a szok helyezésben forradás van. A hulla aznap este eltemetettett s a személyazonosság megállapítása végett a körözés folyamata tetettet.

* **A szivarok tromfja.** Míota a szivarárakat fölemelték, a dohány fogyasztás őríási mértékben megcsappant. A bécsi kereskedelmi miniszterium statisztikai jelentése szerint, az idén összesen 1158.365, szivar kelt el, vagysis 174 millió darabbal kevesebb, mint a múlt évben. Ellenben a cigaretták nagy keletnek örvenedtek, s azokból 194 millióval több fogyott, mint a múlt évben. Hasonlóan nagymértékben tettk a dohányt is. A különböző dohányemékekrét az idén 76.566,154 frt folyt be, 709,718 forinttal kevesebb, mint a múlt évben.

*) **A sóborsoszes mint hasznos háziszser** már sok ezer esetben bizonyult a legjobb segítő szernek hirtelen rosszullett, meghélszől keletezett bajok, stb. gyors megszüntetésére, úgy hogy alig van család, melynél ne ismernek ezen szer kitűnsőségét és szükségét, annak, hogy mindig legyen befőle a ház- nál. Azonban esakis a valódi, tiszta minőségű sóborsoszesnek van meg a várt hatása, mírtsa is figyelmeztűjűk tisztelt olvasónkat, hogy utanzatok vásárlásútol óvakodjanak, s mindig Brázay Kálmán sóborsoszesét hasznájűk, mely számos kiűntetés és tapasztalás szerint a legjobbnak ismertetett el úgy hanzunkban mint a külföldön is.

— Bosszul van ön? Kérdé tőle a férj.
 — Oh nem! Nagyon jól érzem magam — szolt az asszony, s kacagni akart, de kacaját fojtó, göröss köhögés némitotta el.
 — Orvost! . . . kiáltott Balog.
 — Nem kell — felelt a nő s lerogyott a pamlogra.
 A napugár berogyott az ablakon. A másik napugár ott feküdt a főhéher habos ágyon . . . A láz elvette eszméletét . . .
 — Oh igen, szeretem önt, mondá lálzámban . . . Hiába néz rám olyan haragosan ön, szeretem, szeretlek . . . nagyon . . .
 Balog ezalatt tanácskozott az orvosokkal.
 — Mentsek meg! — szolt kétségbeesve . . . Hadd szeresse azt a másikat, csak éljen az én egyetlen napugárom!
 — A tudomány nem nyújt itt semmi lehetőséget — szolt az egyik tudós orvos, s a másik kettő helyeslőleg bólintott.
 A nap fenn volt az égen. A napugár eltűnt a földről.
 Balog ott térdelt a szép halott ágyánál. Sirt, könnye megázta az ágy selymét.

Egy szolga nesztelenül közeledett. Ezüst tálcán levelet hozott.
 A levél a boldogult nevére volt címelve.
 Balog átvette a levelet; a szolga távozott.
 A levél finom borítékán vékony, de férfias vonásokkal volt megírva a cím. A boríték felső sarkában festő paleta s ecset volt. Balog mindjárt tudta, hogy a levél kitől jött. A nagy, erős ember egész testében reszketett. Szét akarta tépni a borítékot, de szeme meglelt könnyel s újra térdre rogyott az ágy előtt.
 A levelet aztán a halott dermedt ujjai közé tette.
 — Itt van. — Olvassd el! — Az a másik küldötte.
 Fél óra múlva belépett Balog öccse.
 — Bátyám!
 — Te vagy Lajos!
 — Vigasztalódjál! Így talán jobb!
 — Miért éppen a legfényesebb napugár szünik meg világitani!

NYILTTER*).
Fischer Győző
 városligeti testgyógyintézet és hidegvízgyógyintézet
 Budazesten, Hermina-ut 1525.
 (ezelött dr. Fischhof-féle vizgyógyintézet.)
 Az intézet gyönyörű parkban, emelkedett helyen fekszik. Berendezése első rangú, a lakásokról, kényelemtől szorakozásról mindenképen gondoskodva van. Levegője, vize kitűnő. A gyógyintézetben gyógyítattik mindenféle ízületi és esontajai, gyulladások, fejemadások, törések, ízületi merevülések, zsugorodások, esontörbülések, a térd és láb sokféle elferdülése, hátgerincz görbülések, tyukmell, ferdonyak, veleszületett fejemadások. A vezetők vizsgatagolása, vastagodása. — A hátgerincz-sorozatás (tabes dorsalis) Charkotnak, a híneves párisi tanárnak legújabb elvei szerint és fűző által is sikerrel gyógykezeltek.
 A hidegvízgyógyászati osztályban minden ilyen kezelést igénylő beteg felvétetik. A betegek bentlakók vagy bejárók. — Prospektus ingyen.
 Hozzám intézett írásbeli felhívások ajánlja küldendő. 1-2
 *) E rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.
 Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: **Dr. MOLNÁR GYULA.**
 Kiadó: **OBLÁT KÁROLY.**

— Az általános ismertet, jó hírnévnek örvendő s több oldalalig kiemeltetett sósbor-szez készítményem — kelendőseleg fogva — sok utazásnak lévén az utóbbi időben kiteve, elhatároztam, hogy azokon elmegyémet módosítom s arra két nyomában saját házom külső alakját vezetem föl; bejegyezve azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

E sósbor-szez

gyors enyhítést eszközöl: eszűs szaggyatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szem gyengeség, bönulások, zsugorok, stb. ellen de különösen a bedörzsoléskéneggyő-gyógyomódnál (masszage) igen jó hatásnak bizonyult. Fogtisztító szélül is igen ajánlás, amennyiben a fogak fehéret elcséjti, a foghúst erősbíti és a száj tisztá, szagtalan izt nyér a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosására is a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 1 frt, egy kisebb üveggel 50 kr.

Brázy Kálmán,
 BUDAPESTEN, IV. kerület, Múzeum-körút 23. szám.

Kapható Zomborban: Falcione G., Engel Adolf, Weidinger S. és Zs., Nikoltis István, Strilich Zsigmond, Heindlhofer Róbert, Czvetkovits Koszta, Gallé Emil, Saly Antal, Lugumerszki Pl., Gergurov Szredoje, Milutinovits Csedomily 9-12

„THE GRESHAM“
 életbiztosító-társaság Londonban.
 Ausztriai fiók: Bécs, Giselstrasse 1. szám, a társaság saja házában.
 Magyarországi fiók: Budapest, Főre József-tér 5. és 6. szám, a társaság saját házában.
 A társaság vagyona 1888. június 30-án . . . frk 102,846,222-47
 Évi bevétel-biztosítások és kamából 1888. június 30-án . . . frk 19,161,298-78
 Kifizetés biztosítási és járadéki szerződések és visszavásárlók stb. után a társaság fenállása óta (1848) . . . frk 205,158,040—
 A legutóbbi tizenkét hónapi üzleti idő alatt a társaságnál . . . frk 50,971,150—
 értéki nyújtattak be ajánlatok, miáltal a társulat fenállása óta benyújtott ajánlatok összértéke . . . frk 1561,757,690—
 értékre megy. — Torvézetek és minden közelebbi felvilágosítások az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában az ügy-nök urak és a magyar és osztrák fiókok által adtnak. 5-6

KERESÜNK!

tiszteses embereket (posta-, biztosító- és takarékpénztári hivatalnokokat, jegyzőket, tanítókat, kereskedőket, ügyvéteket, stb.) kik sorjegyeknek részletezésére való elárúsításával törvényszerűen kiállított részleteveink alapján, foglalkozni akarnak.
 Jelentkezéseket a legmagasabb provizióban részeltjük, egybekötve egy jutalom-díjjal és esetleges állandó (fix) fizetéssel.
 Ajánlatok intézendők:

BETETI TÁRSASÁG
 DIRNFELD TESTVÉREK
 Bankházához
 1-3 Budapest, V., fürdő-utca 4.

Értesítés! Occasio!

A nádor-utca és mérleg-utca 4. szám.
 az országos bank-épület sarak helyiségében levő raktárban tulleghalmozódott árukat; mint asztalos és kárpitozott bútorokat, függönyöket, terítőket és tülkröket, képeket, bronz- és majolika-díszeket igen jutányos áron adom el. Kitűnő tisztelettel

Bernstein József
 nádor-utca 6. szám. 2-3

A BOULAG-I APÁTSÁG (Francia-Ország)
 Dom MAGUELONNE, prior
 Főtitelendő Benedek rendi atyái
FOGVIZÉ, FOGPORA ÉS FOGPASTÁJA
 2 ARANY ÉREM : Brussel 1880, London 1884
 A legmagasabb kiemeltetésok
 Feltalálattott az 1373 ik évben BOURSAUD PÉTER prior által.

« A főtiszelendő benedekrendi atyák fogvizének használata, naponkint néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fagok odvasságát melyeknek fehérséget és szikláságot kölesönöz, a mennyiben a foghúst erősti a teljesen egészségesé váltattatja. »
 « Szolgálatot tessük tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi és practicus készítmények-rol figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógy-szert és a fogfájás ellen egyedül övszert képezik. »

A ház megjelöltet 1807 ben. **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-Segny Veszérgyások **SEGUIN** BORDAUX

Kapható minden nagyobb illatszertésnél, gyógyszerháznál és gyógyító kereskedésben.

Legjobb asztali- és üdítő-ital

Hazánk legkedveltebb
savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő felsége József főkeg. és ő felsége Milán szerb király
 — asztalán rendszer itallal szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebbi Flumében is ép úgy mint hazánkban általánosan a cholera megkezdésé ellen **præservatív** gyógyszer-nek bizonyult. — Mindezen tisztelt fővezetőknek, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy-czélokra, vagy tisztán mint asztalvizet elfogyasztottal használják, kérjük azt rövidtve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulattal ajánlja, maradtunk teljes tisztelettel az **ÁGNES-forrás** kútelezősége Mohán.
 Friss töltésben az ország minden gyógyszerházában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár
ÉDESKUTY L.
 m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz.-szállítónál
 BUDAPESTEN, József-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Zomborban kapható: Falcione Gusztáv, Heindlhofer Róbert, Strilich Zsigmond és Weidinger A. és S. uraknál.

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Az évi elszállított 200,000 palack.

Vasuti menet-rend. Érvényes 1889. évi június hó 1-étől.

Budapestről	812. vegyes vonat	802. személy vonat	814. vegyes vonat	Eszékről Budapestre	813. vegyes vonat	801. személy vonat	811. vegyes vonat	GYORSVONAT. Budapest—Belgrád.	506.
Budapest	Indulás 9.40 este	2.40 délu.	8.10 reg.	Eszék	Indulás 5.12 reg.	4.04 délu.	Budapest	Indulás 2.40 délu.	
Kiskörös	1.59 reg.			Dráva-Szarvas	5.27 "	4.23 "	Szabadka	" 6.20 este	
Szabadka	5.34 "	6.37 este	2.10 délu.	Dálya	5.43 "	4.43 "	Ujvidek	" 8.21 "	
Tavankut	6.09 "	7.01 "	2.50 "	Erdőd	6.05 "	5.24 "	Belgrád	Erkezés 10.05 éjjel	
Bajmok	6.40 "	7.20 "	3.19 "	Gömbös	9.15 reg.	7.08 "			
Nemes-Milities	7.25 "	7.49 "	4.12 "	Szóna	9.34 "	7.21 "			
Zombor	8.05 "	8.09 "	5.00 "	Prigl.-Szt.-Iván	9.54 "	7.34 "			
Prigl.-Szt.-Iván	8.36 "	8.29 "	5.35 "	Zombor	10.49 délu.	8.00 "			
Szóna	8.55 "	8.42 "	5.57 "	Nemes-Milities	11.13 "	8.14 "			
Gömbös	9.11 "	8.53 "	6.16 "	Bajmok	12.00 dél	8.49 "			
Erdőd	10.40 délu.	9.43 "		Tavankut	12.22 "	9.04 "			
Dálya	10.59 "	9.55 "		Szabadka	12.55 "	9.27 "			
Dráva-Szarvas	11.50 "	10.27 éjjel		Kiskörös					
Eszék	Erkezés 12.21 dél	10.50 "		Budapest	Erkezés 7.30 este	1.25 dél	6.40 reg.		

LÁTSZER

és

SEBÉSZETI ÜZLET

megnyitás!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség b. tudomására adni, hogy **ZOMBORBAN,**

Falcione Lőrincz-féle házban, a „Vadászház” szálló és Weidinger S. és Zs. cég átellenében, egy

látszer és sebészeti üzletet

nyitottam. — Raktáron tartok dús választékban eszjolt kristály és szénvegyítékű szemüvegeket, esiptetőt, (Zwicker) minden létező u. m: **arany, ezüst, daubl, nickl stb. foglalásokban.**

Nagy választék színházi, mezői és tábori látóeszközök, orvosi (maximal) testhőmérők, lég-, víz-, bor-, szesz-, eezet- és tejhőmérőkben. — Mindezekon kívül a t. gazdász urak érdekébe ajánlom raktáromon levő időjelzőket, melyek az idő változását pontosan jelzik.

Az optikai szakmába vágó

JAVITÁSOKAT

elfogadom, és azokat a legnagyobb pontossággal saját javító-műhelyemben eszközölöm.

Mindennemű használt vagy hibás szemüvegeket **becserélek.**

Minden egyes szem, szemvizsgáló gép által lesz nálam megvizsgálva és pontos üvegek a szemnek kiszolgálva, mely a szemnek nagy előnyére van.

Egyszersmind ajánlom dús raktáramat mindennemű

 sebészeti árukban,

sérvkötők, függeszek (suspensorium) Irrigator, fecskendők, tejszivók, légvánkások, stb. Orvosi, sebészeti és szülészeti használatra.

 Lombfűrészeti áruk egyedüli raktára.

Kérem a nagyérdemű közönség b. pártfogását, és vagyok mély tisztelettel

TELTSCH GÁSPÁR,
látszerész.